

Følge deraf vil § 5 udgaae. Dersom jeg turde nære det Haab, at det høie Landsting vilde mene, at man i denne Sag burde gaae frem med en høi Grad af Forsigtighed for ikke at gjøre de kirkelige Forhold i vort Fædreland i høi Grad vaklende og farefulde, og at Landstinget som Følge deraf vilde udstemme Altergangen af Loven, saa maatte jeg antage, at den høitærende Minister vilde betragte dette som en Opfordring til sig om at tage Sagen paanh under en omhyggelig Overveielse, og først efter denne Overveielse beslutte, hvad han vilde gjøre med Hensyn til Loven eller med Hensyn til den igl. Anordning. Jeg omtvivler ikke, at den høitærende Minister har de bedste Hensigter med Kirken, men at der kan gribes feil, er jo Noget, som Enhver kan være udsat for. Jeg troer, at der her er skeet et Feilgreb, at Ministeren har indrømmet Mere, end han burde have gjort.

Jeg skal endnu tillade mig nogle Bemærkninger med Hensyn til, hvad der af to ærede foregaaende Talere er sagt om indre kirkelige Anliggender. Den 8de Landstingsmand for 2den Kreds (Frølund) kunde ikke finde, at der her handles om indre kirkelige Anliggender. Naar der i en Lov handles om, hvad Kirkens Embedsmænd som saadanne skulle foretage for kirkelige Handlinger for Kirkens Medlemmer i Kirkens Bygninger, saa kalder jeg det et indre kirkeligt Anliggende, ligesom jeg vilde kalde det et indre dansk Anliggende, naar der kom en Bestemmelse om, hvad Kongen af Danmarks Embedsmænd skulde foretage for Handlinger med Hensyn til Kongen af Danmarks Undersaatter i de Dele af Monarkiet, som utvivlsomt høre til Danmark. Det vilde jeg kalde et indre dansk Anliggende, og saaledes kalder jeg det et indre kirkeligt Anliggende, hvad der gjælder om de kirkelige Embedsmænds Funktion for Kirkens Medlemmer til Udførelse af Kirkens Handlinger i Kirkens Bygninger. Ydre kirkelige Anliggender ere saadanne, som vedkomme Forholdet mellem Statsborgerne og Kirken. Tienden f. Ex. hdes ikke blot af Kirkens Medlemmer, men af alle Jordbesiddere i Landet, hvad enten de ere Kirkens Medlemmer eller ikke. Derfor er det et ydre kirkeligt Anliggende, naar vi forhandle om, hvorledes Tienden skal ordnes.

Det er et Anliggende, som vedrører Kirken og Staten paa engang; men dette Anliggende her vedrører alene Kirken. Det er upaatviveligt paa Grund deraf, at Geistligheden i Almindelighed har ønsket, at Sagen hellere blev ordnet ved igl. Anordning end ved Lov. Det er bekendt, at der hersker hos Geistligheden en Frygt for, at de indre kirkelige Anliggender skulle komme ind for Rigsdagen. Jeg kan ikke dele denne Frygt. Jeg maa ansee Rigsdagen berettiget til at vedtage Love ogsaa i indre kirkelige Anliggender, endskjøndt jeg med den høitærende Minister i høi Grad beklager, at den Kirkeforsatning, som i Grundloven er tilfagt, endnu ikke er kommen frem, den kirkelige Forsatning, som vil komme til at afgive en Raadgiver for Statens Lovgivningsmagt, men den endelige og sidste Magt maatte dog tilhøre, troer jeg, Statens Lovgivningsmagt. Naar det hedder i Grundloven: „Kirkens Forsatning ordnes ved Lov“, saa kan jeg ikke dele den Fortolkning, som den ærede 4de Landstingsmand for 6te Kreds (Strøm) tidligere har givet deraf, idet jeg troer, at det oprindeligt betegner, at der skal gives en Forsatningslov for Kirken, men det indeholder dog uægteligt tilføjelse, hvad han har gjort opmærksom paa, at Lov skal til for at afgjøre store Forhold vedkommende den kirkelige Forsatning.

Drejer: Det er ikke Meget, jeg som Medlem af Udvalget kan have at bemærke i denne Sag, da jeg tilligemed et andet Medlem af Udvalget (Faurshou), med hvem jeg i alt Væsentligt har samstemt, har tilladt mig at tilraade en Afgjørelse af Sagen, overeensstemmende med det Forslag, der er kommet fra Regjeringen, og dette naturligviis finder et bedre Forsvar hos den høitærende Minister end det, jeg kan hde. Dog troer jeg, at der er enkelte Punkter, som jeg ikke bør lade aldeles uomtalte. Skulde jeg ved mine Ytringer i den Henseende komme til at afvige fra det ærede andet Medlem, haaber jeg, at han vil selv gjøre opmærksom derpaa. Vi have tilladt os i vort særlige Botum at gjøre opmærksom paa, at skjøndt vi i Almindelighed taget ere enige med to ærede andre Medlemmer af Udvalget i, at Indholdet af den kongelige Anordning af 2den